

NASZLADY ATTILA EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

PROJEKTZÁRÓ KIADVÁNY

EFOP-1.8.24-22-2022-00002

2022. június 1.

2023. december 31.

PÁLYÁZÓ NEVE:

MAGYAR MÁLTAI SZERETETSZOLGÁLAT EGYESÜLET

PROJEKT CÍME:

**NASZLADY ATTILA EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM
- HUMÁNERŐFORRÁS FEJLESZTÉS KOMPONENS**

PROJEKT AZONOSÍTÓJA:

EFOP-1.8.24-22-2022-00002

TÁMOGATÁS ÖSSZEGE (FT):

1 064 124 778

ÖSSZKÖLTSÉG (FT):

1 064 124 778

A PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSÁNAK KEZDETE:

2022. 06. 01.

A PROJEKT FIZIKAI BEFEJEZÉSÉNEK HATÁRIDEJE:

2023. 12. 31.

**NASZLADY ATTILA
EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI
PROGRAM**

 MAGYAR MÁLTAI SZERETETSZOLGÁLAT

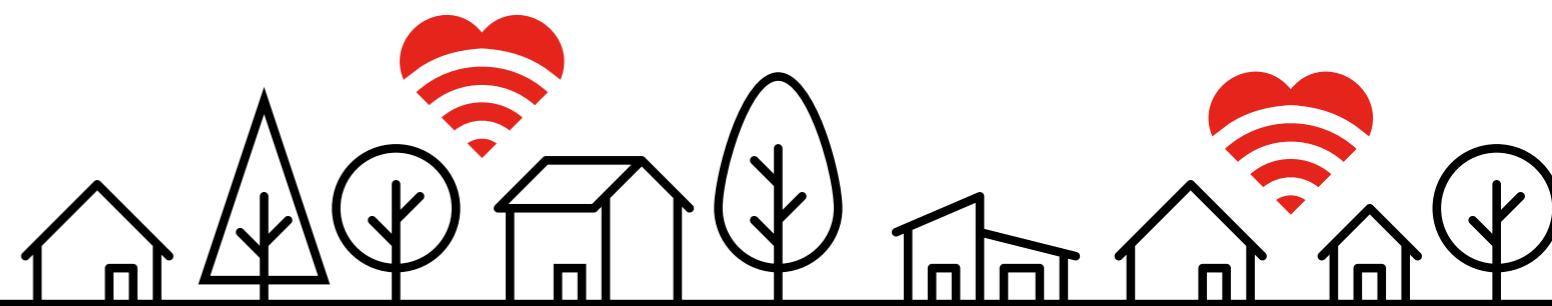
A PROJEKT BEMUTATÁSA

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat több évtizede valósít meg egészségügyi programokat Magyarországon és a Kárpát-medence magyarlakta vidékein, kiemelten egészségügyi szűrőprogramok formájában, célterületként minden esetben a kevésbé ellátott és jelentős társadalmi kihívásokkal küzdő településeken. 2022. őszén a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elindította a **Naszlady Attila Egészségfejlesztési Programot**, amely egyrészt az ország **300 legszegényebb települését** érintő Felzárkózó települések program kiemelt egészségügyi feladatait valósítja meg, másrészt a Szeretetszolgálat más ellátási formáiban gondozottaknak is egészségügyi szolgáltatásokat biztosít. A program keretében **telemedicinális egészségügyi ellátás** indult, emellett pedig a **Bicskén létrehozott Egészségügyi és Logisztikai Központban** személyre szabott gyógyszerellátási- valamint labor diagnosztikai központ került kialakításra, továbbá a gyermekszemészeti szűrővizsgálatok kapacitását háromszorosára növeltük.

A program a hátrányos helyzetű településeken kialakult ellátási hiányosságokra ad gyakorlatias választ csökkentve ezzel az egészség egyenlőtlenséget és az abból fakadó hátrányokat.

Az érintett települések nagyobb részében a házi orvosi praxisok tartósan betöltetlenek és/vagy helyettesítéssel ellátottak, illetve a házi orvosok elérhetősége egy szűk időszakra korlátozódik. Ilyen körülmények között nehéz minőségi alapellátást végezni, sok esetben az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés is korlátozott: ezeken a településeken élő lakosok számos egyéb (anyagi, szociális) ok miatt nehezen férnek hozzá a járóbeteg-szakellátásokhoz, miközben egészségi állapotukból kifolyólag nagyobb ellátási igényt mutatnak.

Az újonnan létrejött ellátási formák mellett a Magyar Máltai Szeretetszolgálat intézményei által ellátottak egészségének megőrzését, krónikus betegségük megfelelő színvonalú gondozását is szolgálják.

TELEMEDICINÁLIS EGÉSZÉGÜGYI ELLÁTÁS

A **Naszlady Attila Egészségfejlesztési Program** egy kifejezetten egészségügyi fókuszú pilot program, amelynek elsődleges célja, hogy egészségügyi szolgáltatásokat biztosítson a felzárkózó településeken, egy új típusú, hibrid telemedicinális ellátási forma segítségével valódi hozzáférést adva a lakóhelyhez közeli egészségügyi ellátáshoz.

A páciensek ellátása helyben, modern, telemedicinális adatátvitelre képes orvostechikai eszközök segítségével valósul meg a Mobil Egészségügyi Központokban, valamint a Máltai Egészségpontokon.

A pilot program 10 Mobil Egészségügyi Központtal, 4 az egészségügyi ellátáshoz szükséges minden eszközzel teljesen felszerelt személygépjárművel, valamint 5 Máltai Egészségpont kialakításával indult el.

A Máltai Egészségpontok a program helyi koordinálását végzik az alábbi központi és a környékükön lévő további településeken: **Hirics, Zalakomár, Nyírkáta, Szalonna, Litke.**

A program keretében egészségügyi szakemberek végzik a páciensek helyszíni vizsgálatát a furgonvázra épült Mobil Egészségügyi Központban vagy a településen található, használaton kívüli rendelőben.

Az élő videókapcsolat és a helyszíni vizsgálati eredmények segítségével a videóplatform másik oldalán ülő orvos átfogó képet kap a páciens állapotáról.

Az orvos, aki közben egy másik településen tartózkodik, online, valós idejű rendelés keretében kezdi meg a páciens ellátását, ennek során többek között gyógyszert ír fel, gondozásba veszi a páciens, tanácsadást végez, illetve szükség esetén e-beutalót állít ki az EESZT-ben.

A mobil rendelőben az egészségügyi asszisztens helyben végzi el az eszközigenyes vizsgálatokat. A modern orvostechikai és infokommunikációs eszközök használatával, valamint az orvosi szaktudás virtuális térbe helyezésével a legszegényebb településeken is helyben biztosítható többféle alap- és szakellátási tevékenység.

A programban nyújtott térítésmentes egészségügyi ellátás alapvetően preventív, személyre szabott, egészségfókuszú és betegközpontú szolgáltatást kínál. Konkrét célja a lakosság egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítása, az egyén egészségének megőrzése, a betegségek korai felismerése, gyógykezelése, az egészségi állapot javítása vagy a további állapotromlás megelőzése. A felnőtt páciensek ellátása során a fő fókusz az általános egészségi állapot felmérése, a szív- és érrendszeri, valamint a cukorbetegség felfedezésére irányuló szűrővizsgálatok elvégzése, illetve a krónikus betegek ellátása, gondozása telemedicinális ellátást végző orvosok és további specialisták bevonásával.

Hirics

Az Ormánság középső-déli részén helyezkedik el, Vajszlótól dél-délkeleti irányban. Déli határszéle közel 4 kilométer hosszan egybeesik a déli országhatárral.

Zalakomár

Zalakomár nagyközség Zala vármegyében, a Nagykanizsai járásban. Noha régóta lakott hely, a település a jelenlegi formájában csak 1969-ben jött létre Kiskomárom és Komárváros egyesítésével.

Nyírkáta

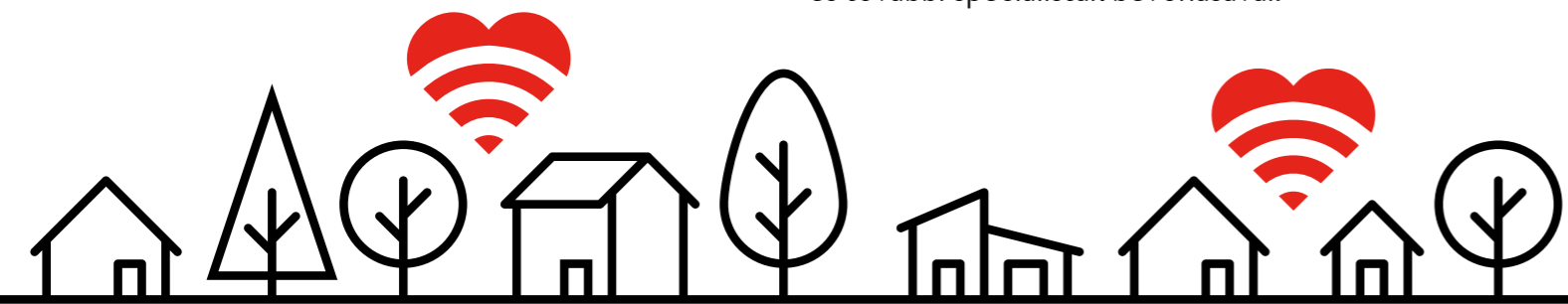
A megye és a Nyírség keleti-délkeleti részén helyezkedik el, a megyeszékhely Nyíregyházától körülbelül 50, Debrecentől 67, Budapesttől pedig 271 kilométerre.

Litke

Salgótarjától északnyugatra, Nógrádszakál és Ipolytarnóc között fekvő település. Az Ipoly bal partján, a szlovák határ mellett található, Salgótarjától 21, Szécsénytől 20, Balassagyarmattól 42 kilométer távolságra. A Novohrad-Nógrád UNESCO Globális Geopark települése.

Szalonna

Miskolctól 50 kilométerre, Szendrőtől 7 km-re, míg Edelénytől 21 km-re északra a Rakaca-patak széles völgyében, a Szalonnai-hegység déli széle alatt (a Szár-hegy déli nyúlványánál), a Rakaca-víztározó és a Bódva közelében terül el.

A gyermekek vizsgálatakor az elsődleges cél a mindennapi, gyakori akut gyermekbetegségek ellátása gyermekorvosok bevonásával, valamint a szülők preventív fókuszú tájékoztatása, egészségértésének javítása.

A telemedicinális gyermekellátást a **Bethesda Gyermekkorház** gyermekszakorvosai biztosítják.

A mobil orvostechonikai eszközpark segítségével lehetőség van távolról szív- és tüdőhang meghallgatására, fül- és torokvizsgálatra, digitális EKG készítésére, helyszíni vérvételre, valamint speciális paraméterek vizsgálatára point-of-care eszközök használatával (gyulladásos paraméterek, fertőző ágens kimutatására).

A program hangsúlyos eleme a lakosok egészségértésének javítása, a vizsgálati eredmények egyénre szabott értelmezése, és az elérhető egészségügyi szolgáltatásokkal, betegutakkal kapcsolatos információk érthető megosztása. Emellett a program lehetőséget biztosít a helyi védőnők, valamint a házi orvosok számára a Mobil Egészségügyi Központban elérhető szolgáltatások közvetlen igénybevételére.

Az egyértelmű „egészségnyereség” mellett a telemedicinális ellátásnak jelentős gazdasági előnyei is vannak: az orvosi szaktudás helybe juttatása, az egyébként is alacsony számú egészségügyi személyzet munkájának hatékonyabb kihasználása, a betegmozgás, betegszállítás költségeinek visszaszorulása, a szakrendelők leterheltségének csökkentése, valamint a kórházi újrafelvételi arány csökkenése.

MÁLTAI EGÉSZSÉGPONTOK

A Máltai Egészségpont elsődleges célja, hogy a programban biztosított egészségügyi szolgáltatások működését elősegítse, zavartalan működését biztosítsa, illetve előmozdítsa a célcsoport programba történő bevonását és biztosítsa az ellátási területén a program társadalmi kapcsolatait.

A Máltai Egészségpont olyan, a program céljaira kialakított iroda- vagy rendelőhelyiség, ahol a helyi munkatársak végzik az egészségügyi és szervezési tevékenységeiket a Máltai Jelenlétpontok közelében.

Programunk keretében 5 Máltai Egészségpont került kialakításra Litkén, Hircsen, Zalakomáron, Szalonnán és Nyírkátán. A Máltai Egészségpontok regionális koordinátori feladatokat látnak el a programban.

Működésük sokrétű: Egyrészt a Máltai Egészségpontokon zajlik a programban részt venni kívánó lakosok, páciensek előjegyzése és állapotfelmérése, másrészt a munkatársak betegütszervezéssel is segítik a lakosokat. A Máltai Egészségpont munkatársainak továbbá mindezeket túl fontos feladata a betegeudukációs programok révén a lakosság betegségértésének és egészségtudatosságának fejlesztése.

A Máltai Egészségpontban 4-8 fő munkatárs dolgozik az alábbi munkakörökben: Máltai Egészségpont vezető, regionális Egészségpont koordinátor és regionális egészségügyi asszisztens.

TELESPECIALISTA RENDSZER

(SZAKORVOSOK A TELEMEDICINÁLIS ELLÁTÁSBAN)

A program keretében 2023. nyarán indult el a telespecialistaként alkalmazott szakorvosok foglalkoztatása. Elsőként kardiológus, majd bőrgyógyász és pulmonológus szakorvos csatlakozott a programhoz.

A telespecialisták telekonzílium és valós idejű szakmai konzultáció formájában egészítették ki a telerendelő orvosok munkáját.

A telekonzultációs lehetőségre formált igény már a program indulásakor felmerült, azonban a működés első hónapjaiban gyűjtött tapasztalatok tették igazán szükségessé ezt a szolgáltatást.

Nyilvánvalóvá vált, hogy a járóbeteg-szakellátás irányába utalt páciensek további ellátása gyakran akadályokba ütközik.

Ez számos okra vezethető vissza, amelyek közül kiemelendő az ellátó intézménytől való – a páciensek számára gyakran leküzdhetetlen – fizikai távolság, az egyes szakterületekre jellemző több hónapos várólista, a páciensek korlátozott anyagi lehetőségei, amelyek nélkül a megfelelő szakellátóhoz való eljutás akadályokba ütközik. Az egészségügyben a szakellátás magasabb erőforrásigénnyel rendelkező szolgáltatás az alapellátáshoz viszonyítva. A szakellátásba utalás általában az alapellátó kezdeményezésére történik, olyan esetekben, amikor a páciensek ellátása specializált tudást, további diagnosztikai eszközöket igényel, amelyek az alapellátónál nem állnak rendelkezésre. Maga a szakorvosi döntéshez kötött terápiás terv bővítése is gyakori oka az elsődleges beutalásnak.

GYERMEKSZEMÉSZETI SZŰRŐVIZSGÁLATOK

Gyermekekben kiemelten fontos a különböző látásproblémák, mint például a kancsalság vagy a tompalátás korai felismerése és kezelése.

A gyermekkori látásproblémák gyakran viselkedésbeli, szocializációs és tanulási zavarokhoz, valamint olvasási nehézségekhez vezethetnek.

A gyermekszemészeti szűrések során két lépcsőben vizsgáljuk a gyermekek szemét: az látásszűrés során az eszközök használatára felkészített asszisztensek műszeres méréssel megállapítják a dioptriát, felméri a látásélességet, a kétszemes együttlátást,

a szemmozgásokat. Ha eltérések találhatók, akkor a második lépésben a szűrőbuszon komplex látásvizsgálatot végez az optometrista szakember. Amennyiben szemüvegre van szüksége a gyermekeknek, ott helyben kiválaszthatják a megfelelő keretet, és a Szeretetszolgálat saját műhelyében a szakemberek elkészítik a szemüveget.

Komolyabb probléma esetén gyermekszemorvos is bekapcsolódhat a vizsgálatba telemedicina segítségével, illetve helyi gyermekszemész szakorvos bevonására is sor kerülhet. A program fontos része a felvilágosítás és a szemüvegviselés kultúrájának megteremtése a felzárkózó településeken.

MOBIL ULTRAHANG RENDELŐ

HELYBE VITT ULTRAHANG VIZSGÁLATOK

A **Mobil Ultrahang Rendelő** a hátrányos helyzetű településeken élő lakosok számára nyújt lakóhelyközeli, magas színvonalú ultrahang diagnosztikai szolgáltatásokat a telemedicinális rendeléseket kiegészítve, támogatva. A legfontosabb cél a helyi lakosság egészségének megőrzése, a betegségek megelőzése, korai felismerése és kezelése, amelyek mind hozzájárulnak a jobb egészségi állapothoz és az életminőség javításához. A program kezdeti tapasztalatai alapján a kardiovaszkuláris prevenciós céllal érkezett páciensek többségénél magasvérnyomás-betegség, cukorbetegség vagy pajzsmirigy

betegség igazolódott. A diagnosztikai és kezelési algoritmusban való továbblépést ennél a betegcsoportnál az alapvető ultrahang vizsgálatok elvégzése segíti. Ezért kezdődött el a program céljait támogató ultrahang rendelések megszervezése.

A korszerű ultrahang diagnosztika, mind a prevenció, mind az egészségügyi gondozás területén viszonylag olcsón és hatékony formában alkalmas betegségek széles körének diagnosztizálására, utánkövetésére.

Az ultrahang diagnosztika használható előszűrőként: olyan esetekben, amikor várhatóan szükség lehet nehezebben elérhető – rendszerint költséges – képalkotó vizsgálatokra és egyéb diagnosztikai eljárásokra, kapuóri szerepet betöltve támogatja a hatékony betegellátás folyamatát. Csökkenthetőek vele a feleslegesen igénybe vett drágább szakrendelői szolgáltatások, azokat tényleg csak indokolt esetben, az ultrahang vizsgálatok után, célzottan szükséges igénybe venni.

A Mobil Ultrahang Rendelők a célzott beteg vizsgálatokon felül alkalmasak szervezett szűrővizsgálatok lebonyolítására, akár a kiépített egészségügyi infrastruktúrától távoli helyszíneken is.

A program mind a felnőttek, mind a gyermekek esetében előre tervezett hasi-, pajzsmirigy-, doppler-, lágyszövet- és szükség esetén egyéb ultrahang vizsgálatok elvégzésére nyújt lehetőséget.

A Mobil Ultrahang Rendelőben radiológus orvosok végzik el a helyszíni vizsgálatokat. A programban alkalmazott lakosságközeli megoldások és a korszerű technikák ötvözése révén az ellátott térségekben élőknek is könnyen hozzáférhetővé válhatnak olyan ultrahang vizsgálatok, melyek elérése földrajzi vagy egyéb okokból számukra eddig korlátozott volt. A program által az érintett települések lakosainak a korábbinál magasabb szintű, hozzáférhetőbb egészségügyi ellátás válik elérhetővé.

LABORATÓRIUMI HÁTTÉR

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egészségügyi és Logisztikai Központjában, Bicskén saját üzemeltetésű laboratórium létesül. A labordiagnosztikai központ elsősorban a telemedicinális ellátás során levett minták vizsgálatát végzi, valamint kiszolgálja a Magyar Máltai Szeretetszolgálat által működtetett intézmények labordiagnosztikai igényeit.

A laboratóriumban klinikai kémiai, vírusszerológiai és mikrobiológiai vizsgálatok végzésére lesz lehetőség.

A laboratórium biztosítja a szakmai hátteret a telemedicina rendeléseken végzett helyszíni laboratóriumi vizsgálatok (POCT – point-of-care testing) számára.

MÓDSZERTANI FEJLESZTÉSEK, SZAKMAI ANYAGOK

A projekt keretében elkészült többek között telemedicinális ellátás és a Máltai Egészségpontok, a gyermekszemészeti szűrések és a kardiovaszkuláris szűrések módszertani leírása.

Az egészségtudatosságot fejlesztői szakmai anyagaink többek között az alábbi témákban készültek: **vérnyomásmérés, ultrahang, cukorbetegség, asztma, hasmenés, ótvár, plazmaadás, melegkiütés.**

ÖSSZEFOGLALÁS

A **Naszlady Attila Egészségfejlesztési Program** alapelve a probléma-alapú megközelítés: olyan beavatkozásokat végzünk, melyeket valós igények, hiányok indikáltak. Fontos célkitűzés, hogy az egyenlő hozzáférést, a gyógyítási rendszerbe történő belépést biztosítsuk: ehhez szükség van megelőzésre,

az egészségügyi probléma és az ahhoz kapcsolódó szükségletek beazonosítására, a megfelelő betegútszervezésre, helyi szintű nyomonkövetésre, utógondozásra. A projektből létrehozott erőforrások megadják a lehetőséget ennek eléréséhez.

Máltai Egészségpontok térképe

Egészségügyi Logisztikai Központ

MMSZ Országos központ

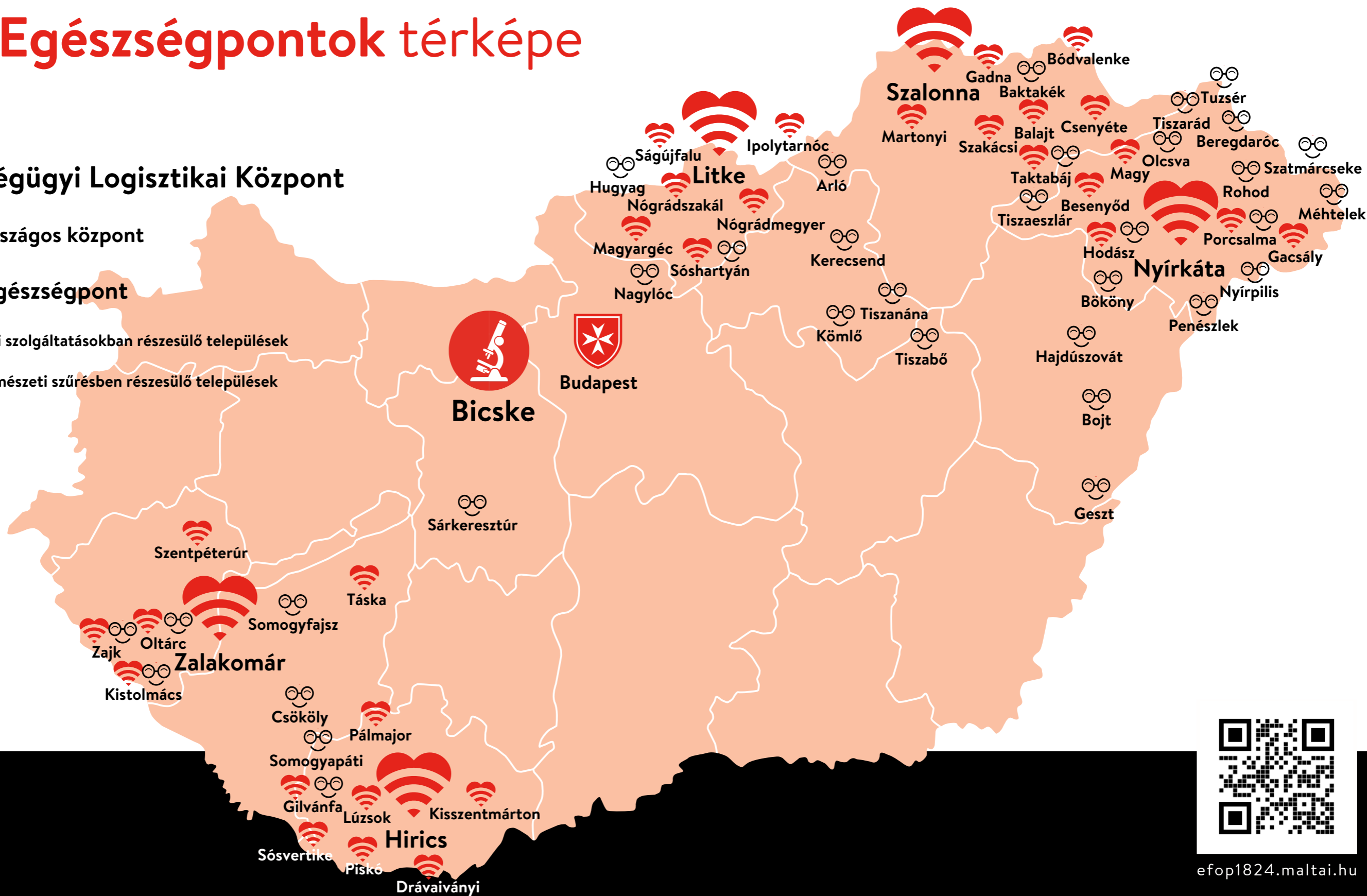
Máltai Egészségpont

Egészségügyi szolgáltatásokban részesülő települések

Gyermekelemzésben részesülő települések

NASZLADY ATTILA
EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI
PROGRAM

MAGYAR MÁLTAI SZERETETSZOLGÁLAT

efop1824.maltai.hu

EFOP-1.8.24-22-2022-00002

A PROJEKT SZÁMOKBAN

Egészségügyi szolgáltatásokban
részesülők száma

14.513 fő

Egészségügyi szolgáltatásokban
részeseülő települések száma

98 db

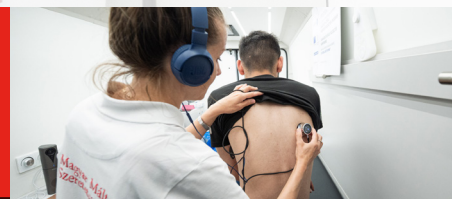
Programban résztvevő mobil
rendelők száma

18 db

Rendeléseket végző
szakemberek száma

93 fő

Egészségügyi ellátás miatt
megtett kilométerek száma

750.000 km

Telemedicinális egészségügyi ellátásban
részt vett gyermekek száma

1.022 fő

Gyermekszemészeti szűrésen
részesevők száma

10.098 fő

Ultrahangvizsgálatok
száma 3 hónap alatt

546 db

efop1824.maltai.hu